

VERWANT KWEKEN

John Shafer

Bij het kweken in een stam zijn er twee termen die gebruikt worden: lijnkweken en nauw verwant kweken. Nauw verwant kweken is het paren van vader en dochter, moeder en zoon, broer en zus. Onder lijnkweken verstaat men paringen zoals grootvader met kleindochter, grootmoeder met kleinzoon, halfbroer met halfzus, neven met nichten. Veel kwekers passen het lijnkweken toe, maar verwant kweken wordt vaak gezien als incestueus, onaanvaardbaar en schadelijk. Eigenlijk zijn de twee niet van elkaar te scheiden en beide zijn onontbeerlijk wil men een succesvol kweekprogramma opstellen. Voor dit artikel zullen we de twee termen samenvoegen en zullen we verder alleen nog de term 'verwant kweken' gebruiken.

Het eerste wat dient te gebeuren, wanneer men de idee opvat om nauw verwant te gaan kweken, is het uitkiezen en aanschaffen van vogels om daaruit uw eigen lijn te starten. Om dit op een goede manier te kunnen doen, moet men de standaard kennen, het theoretische 'ideaal'. Daarmee bedoel ik niet alleen dat men die 'standaardvogel' kent van het traditionele prentje dat je overal tegenkomt, maar dat het beeld in uw bovenkamer geprent moet zijn, zodat je elke vogel die je ziet kan toetsen aan de standaard. Men kan dit een handje helpen door talloze keren het ideaal beeld door te tekenen, om na talrijke pogingen zelf te proberen met de vrije hand de ideale vogel op papier te zetten. Je hoeft geen kunstenaar te zijn om dit te proberen; je zult zien dat je na een paar pogingen aardig zult slagen. Op die manier krijg je het beeld niet alleen in het hoofd, maar ook in de handen. Je zult zien dat dit een zeer grote hulp zal zijn wanneer je je eigen vogels moet beoordelen en selecteren.

EIGENSCHAPPEN EERST

De volgende stap is het toekennen van punten aan uw ideaal beeld. Bekijk volgende eigenschappen: kop, formaat, kleur enz. en geef punten rekening houdend met de puntenverdeling zoals die ook in de standaard voorzien is. Dus waar het meeste punten te verdienen zijn, daar moet de meeste aandacht naar toe gaan.

Je bent nu klaar om uw vogels uit te kiezen, te jureren en te selecteren. Je dient niet veel

vogels aan te schaffen. 3 zou ideaal kunnen zijn: 1 man en 2 poppen. Je moet uitgebreid de tijd nemen, rustig bekijken en beoordelen en voortdurend de standaard in het hoofd houden en het puntensysteem. De beste vogels om uw lijn op te starten moeten er uit gehaald worden. Nu zal je niet meteen de 'ideale vogel' vinden, maar alleen diegenen die in de buurt komen zijn goed genoeg. Als een van de vogels die je uitkiest op een op ander vlak toch tekort schiet, laat ons zeggen het masker is niet diep genoeg, dat moet je er zeker voor zorgen dat je een tegenpartij selecteert die dit tekort kan counteren. Koop niet de eerste de beste vogel die je ziet, bekijk ze allemaal, want dit is jouw lijn voor de toekomst, haal er de beste uit.

Dan zijn we nu klaar om het te hebben over verwant kweken. De bedoeling van verwant kweken is het vastleggen van genetisch goede eigenschappen binnen de vogels in uw bestand. De jongen met alle goede eigenschappen worden behouden, deze die slechte eigenschappen vertonen worden van de hand gedaan. Op die manier worden ongewenste genetische eigenschappen (of fouten zo je wilt) geëlimineerd. Start dan je kweekprogramma en probeer zo veel mogelijk nakomelingen (eveneens door gebruik te maken van pleegouders) uit uw selectie te halen, maar blijf uw dieren met respect behandelen en las de nodige rustperiodes in. Wanneer je pas begint en de eerste nakomelingen op stok zitten, zullen er ongetwijfeld een aantal minder goede eigenschappen, die misschien reeds generaties lang verborgen waren, de kop opsteken. Dat zijn recessieve genen die gemaskeerd werden door hun dominante tegenhangers. Zo zie je maar dat verwant kweken niet alleen de goede eigenschappen naar voor brengt, maar ook de slechte, die je op die manier kan uitschakelen. Dit is een noodzakelijk onderdeel van verwant kweken.

POSITIEF SELECTEREN

Het is de taak van de kweker om selectief te werk te gaan, waarbij uitsluitend en alleen die vogels verder gebruikt worden die ofwel goede eigenschappen vertonen ofwel voortbrengen. Dit kunnen we niet genoeg benadrukken. Het kweekprogramma heeft enkel en alleen kans op slagen als er genadeloos geselecteerd wordt. Het is voldoende dat 1 minder vogeltje door de mazen van het net glipt om het ganse kweekprogramma overhoop te halen. Wanneer je doorgaat met verwant paren, moeder met

zoon, broer en zus enz., dan zouden de nakomelingen die minder goede eigenschappen vertonen, steeds schaarser en schaarser moeten worden. Door zeer selectief te werk te gaan, zouden uw vogels beter en beter moeten worden. Wanneer men vogels heeft die betere nakomelingen voortbrengen dan henzelf, probeer dan zeker die nakomelingen te gebruiken (of te testen) of ze ook die eigenschap bezitten en/of ze het misschien nog beter doen. Zo kan je zeer snel betere en genetisch zuivere vogels in je stam krijgen.

Na een tijd zal je het gevoel krijgen dat je naar vers bloed moet uitzien. Stel dan drie vragen:

1. Waarom heb ik behoefte aan vers bloed?

Wat missen mijn vogels of waarin zijn ze zwak?

2. Is hetgeen mijn vogels missen een algemeen probleem bij alle vogels?

3. Hoe kan ik de gewenste genen/eigenschappen in mijn vogels introduceren zonder het risico te lopen mijn werk van jaren door de soep te draaien?

Vraag 1 en 2 gaan hand in hand. Is hetgeen ik mis toepasbaar op al mijn vogels? Als het antwoord ja is, dan is vraag 3 van toepassing.

Men kan nu eenmaal niet enkel en alleen de genen die je nodig hebt binnenbrengen. Elke nieuwe vogel zal zowel goede als minder gewenste eigenschappen meebrengen. Deze kunnen de gezuiverde genen die je door jaren lang selectief en verwant kweken verkregen hebt, teniet doen. Dus is de eerste plek waar je voor de gewenste eigenschappen dient uit te kijken, uw eigen vogels. Misschien zijn er toch een paar die uw lijn op dat vlak vooruit kunnen helpen. Zo ja, probeer dan met die vogels die eigenschap in uw lijn in te kweken en vast te leggen. Zo niet, dan komen we terug bij externe vogels. Dan is het zaak zeer voorzichtig nieuwe paringen met uw vogels uit te proberen om te kijken welke invloed de nieuwelingen hebben en welke resultaten er volgen. Zeker nooit als een olifant in een porseleinkast te werk gaan, want daar komen alleen maar brokken van. Valt alles goed mee, dan kan men doorgaan. Valt het tegen, dan moet je voor zorgen dat je de klok tijdig kan terugdraaien, zonder schade te hebben aangericht aan uw zuivere lijn en kan men misschien een paar andere vogels uitproberen. Geduld zal dus ook hier op zijn plaats zijn.